2025/1399

2025 7 14

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2025/1399

2025 m. gegužės 5 d.

kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 I priedo nuostatos dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA gimininguų junginių

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų ([1]), ypač į jo 15 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Reglamentu (ES) 2019/1021 įgyvendinami Sąjungos įsipareigojimai pagal Stokholmo konvenciją dėl patvariųjų organinių teršalų ([2]) (toliau – Konvencija) ir 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokolą dėl patvariųjų organinių teršalų ([3]);

(2) Konvencijos A priede pateiktas cheminių medžiagų sąrašas. Kiekviena Konvencijos šalis privalo uždrausti į sąrašą įtrauktas chemines medžiagas arba imtis teisinių ir administracinių priemonių, būtinų jų gamybai, naudojimui, importui ir eksportui nutraukti, atsižvelgdama į taikomas specialias tame priede nustatytas išimtis;

(3) Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2020/784 ([4]) iš dalies pakeistas Reglamento (ES) 2019/1021 I priedas – į jį įtraukti perfluoroktano rūgštis (PFOA), jos druskos ir PFOA gimininguji junginiai (PFOA įrašas); Vėliau PFOA įrašas iš dalies pakeistas Komisijos deleguotaisiais reglamentais (ES) 2021/115 ([5]) ir (ES) 2023/866 ([6]);

(4) Reglamento (ES) 2019/1021 I priede nustatyta speciali išimtis, pagal kurią tam tikromis sąlygomis leidžiama PFOA, jos druskas ir PFOA gimininguss junginius naudoti gaisro gesinimo putose, kurios skirtos skystųjų degalų garams slopinti ir skystųjų degalų gaisrams gesinti (B klasės gaisrai) ir kuriomis jau užpildytos sistemos, įskaitant ir judriąsias, ir stacionarias sistemas. Ši išimtis baigia galioti 2025 m. liepos 4 d. Valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai pranešė, kad veiklos vykdytojams laikytis šio termino yra sunku. Tai galėtų būti dėl to, kad sunku išmatuoti PFOA gimininguų junginių kiekį putose ir kad yra nepakankamai įvertinti putų, kurių sudėtyje yra PFOA gimininguų junginių, kiekiai. Todėl specialios išimties galiojimas turėtų būti pratęstas iki 2025 m. gruodžio 3 d., t. y. iki vėliausios datos, iki kurios galima ją pratęsti pagal Konvenciją;

([1]) OL L 169, 2019 6 25, p. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj.
([2]) 2004 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimas 2006/507/EB dėl Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 209, 2006 7 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2006/507/oj).
([3]) 2004 m. vasario 19 d. Tarybos sprendimas 2004/259/EB dėl 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokolo dėl patvarių organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 81, 2004 3 19, p. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2004/259/oj).
([4]) 2020 m. balandžio 8 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2020/784, kuriuo dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA gimininguų junginių įrašymo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 I priedas, (OL L 188 I, 2020 6 15, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/784/oj).
([5]) 2020 m. lapkričio 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/115, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 I priedo nuostatos dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA gimininguų junginių, (OL L 36, 2021 2 2, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/115/oj).
([6]) 2023 m. vasario 24 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/866, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 nuostatos dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA gimininguų junginių, (OL L 113, 2023 4 28, p. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/866/oj).

(5) Reglamento (ES) 2019/1021 I priedo PFOA įrašo 1 punkte PFOA ar bet kurioms jos druskoms, esančioms cheminėse medžiagose, mišiniuose ar gaminiuose, nustatyta netyčia susidarančio teršalų kiekio (UTC) ribinė vertė yra 0,025 mg/kg. To įrašo 2 punkte bet kuriam atskiram PFOA gimininga junginiui ar PFOA gimininga junginių deriniui, esančiam cheminėse medžiagose, mišiniuose ar gaminiuose, nustatyta UTC ribinė vertė yra 1 mg/kg. Kadangi naujausi kelių valstybių narių analizės duomenys parodė, kad gaisro gesinimo putose, kurios skirtos skystųjų degalų garams slopinti ir skystųjų degalų gaisrams gesinti (B klasės gaisrai) ir kuriomis jau užpildytos sistemos, esančių PFOA ar jos druskų ir PFOA gimininga junginių kaip netyčia susidarančių teršalų koncentracija gali būti didesnė, trejų metų laikotarpiui reikėtų nustatyti PFOA ar bet kurioms jos druskoms taikomą specialią 1 mg/kg UTC ribinę vertę, o bet kuriam atskiram PFOA gimininga junginiui arba PFOA gimininga junginių deriniui – 10 mg/kg UTC ribinę vertę, kai šios medžiagos naudojamos tokiose putose ir putų koncentratuose. Per tą laikotarpį veiklos vykdytojai turės pakankamai laiko putoms ir putų koncentratams, kuriuose yra PFOA arba kurios nors iš jos druskų ir PFOA gimininga junginių, viršijančių dabartines UTC ribines vertes, pakeisti;

(6) kai iš gaisro gesinimo sistemų pašalinamos putos, kuriose yra PFOA, jos druskų ir PFOA gimininga junginių, šiek tiek šių medžiagų gali likti net ir išvalytoje sistemoje ir taip gali būti užterštos naujos putos, kuriomis užpildoma sistema. Todėl tikslinga nustatyti UTC ribinę vertę, taikomą PFOA, jos druskoms ir PFOA gimininga junginiams befluorėse gaisro gesinimo putose, kuriomis išvalyta gaisro gesinimo sistema užpildoma siekiant pakeisti putas, kuriose buvo PFOA, jos druskų ir PFOA gimininga junginių. Ta ribinė vertė turėtų būti 10 mg/kg suminė PFOA, jos druskų ir PFOA gimininga junginių koncentracija;

(7) siekiant užtikrinti aiškumą, kurioms putoms, koncentratams ar tirpalams taikomas Reglamento (ES) 2019/1021 I priedas, pridedama apibrėžtis, kuria paaiškinama, kad terminas „gaisro gesinimo putos“ apima bet kokį mišinį, skirtą gaisrui gesinti putomis, taip pat gaisro gesinimo putų koncentratus ir gaisro gesinimo putų tirpalus, iš kurių padaromos putos;

(8) Reglamento (ES) 2019/1021 3 straipsniu draudžiama gaminti, tiekti rinkai ir naudoti to reglamento I priede išvardytas chemines medžiagas – atskiras, esančias mišinių ar gaminių sudėtyje. Šiuo atžvilgiu reikėtų paaiškinti, kad gaminius, kuriuose yra PFOA, jos druskų ir PFOA gimininga junginių ir kurie pagaminti arba patiekti rinkai pagal to reglamento I priede nustatytą išimtį bei kurie jau buvo naudojami prieš pasibaigiant išimties galiojimui, galima naudoti toliau po tos datos;

(9) PFOA įrašo 3 ir 10 punktuose Komisija įpareigota peržiūrėti PFOA, jos druskų ir PFOA gimininga junginių UTC ribines vertes, taikomas tam tikroms medicinos priemonėms ir medžiagoms, kurios bus naudojamos kaip gabenamos izoliuotos tarpinės cheminės medžiagos. Šiuo metu nėra informacijos, kuria būtų galima pagrįsti šių ribinių verčių keitimą. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija PFOA įrašą gali iš dalies pakeisti gavusi naujos informacijos, peržiūros nuostatos turėtų būti išbrauktos;

(10) PFOA įrašo pirmos skilties v punkte nurodyta „perfluoroktansulfonrūgštis ir jos dariniai (PFOS)“. Kadangi PFOS įrašo pirmoje skiltyje formuluotė pakeista į „perfluoroktansulfonrūgštis (PFOS), jos druskos ir PFOS gimininga junginiai“, ši nuoroda PFOA įraše turėtų būti atitinkamai pakeista,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2019/1021 I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. gegužės 5 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

1. Reglamento (ES) 2019/1021 I priedo A dalies lentelės įrašo „Perfluoroktano rūgštis (PFOA), jos druskos ir PFOA gimininginiai junginiai“ pirmos skilties v punkte žodžių junginys „perfluoroktansulfonrūgštis ir jos dariniai (PFOS), nurodyti šiame priede“ pakeičiamas žodžių junginiu „perfluoroktansulfonrūgštis (PFOS), jos druskos ir PFOS gimininginiai junginiai, nurodyti šiame priede“.

2. Reglamento (ES) 2019/1021 I priedo A dalies lentelės įrašo „Perfluoroktano rūgštis (PFOA), jos druskos ir PFOA gimininginiai junginiai“ ketvirta skiltis iš dalies keičiama taip:

   1) 3 punkto antras sakinys išbraukiamas;

   2) įterpiami 4a ir 4b punktai:

      „4a. Šiame įraše 4 straipsnio 1 dalies b punktas taikomas ne didesnės kaip 1 mg/kg (0,0001 % masės) koncentracijos PFOA ar bet kurioms jos druskoms ir ne didesnės kaip 10 mg/kg (0,001 % masės) koncentracijos bet kuriems atskiriems PFOA gimininginiams junginiams arba jų deriniui, esantiems gaisro gesinimo putose, kurios skirtos skystųjų degalų garams slopinti ir skystųjų degalų gaisrams gesinti (B klasės gaisrai) ir kuriomis jau užpildytos sistemos. Ši ribinė vertė taikoma iki 2028 m. rugpjūčio 3 d.

      4b. Šiame įraše 4 straipsnio 1 dalies b punktas taikomas ne didesnės kaip 10 mg/kg (0,001 % masės) suminės koncentracijos PFOA, jos druskoms ir PFOA gimininginiams junginiams, esantiems befluorėse gaisro gesinimo putose, kuriose jų atsirado iš gaisro gesinimo įrangos, nors ta įranga buvo išvalyta taikant geriausias turimas technologijas.“;

   3) 6 punkte data „2025 m. liepos 4 d.“ pakeičiama data „2025 m. gruodžio 3 d.“;

   4) 6 punkto pabaigoje įterpiamas šis sakinys:

      „Gaisro gesinimo putos – bet koks mišinys, skirtas gesinti gaisrui putomis ir apimantis gaisro gesinimo putų koncentratus ir gaisro gesinimo putų tirpalus, iš kurių padaromos putos, tačiau jais neapsiribojantis.“;

   5) 10 punkto antras sakinys išbraukiamas;

   6) įrašomas 11 punktas:

      „11. Gaminiai, kurių sudėtyje yra PFOA, jos druskų arba PFOA gimininginių junginių ir kurie Sąjungoje jau buvo naudojami iki 5 punkto a–d papunkčiuose nustatytos atitinkamos išimties galiojimo pabaigos arba jos galiojimo pabaigos dieną, gali būti naudojami ir toliau.“